

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

*Raport z realizacji planu włączenia społeczności
zgodnie z opisem procesu przygotowania Lokalnej
Strategii Rozwoju na lata 2023-2027 dla Lokalnej
Grupy Działania Stowarzyszenie Korona
Północnego Krakowa.*

Maj 2023

**Opracowała Monika Kwaczała
Dyrektor Biura LGD Stowarzyszenie Korona Północnego Krakowa**

Spis treści

I Wstęp	3
II. Opis procesu tworzenia LSR z ukierunkowaniem na zagadnienia dotyczące głównych cech podejścia LEADER	3
III Spotkania konsultacyjne.....	4
IV Badania ankietowe	6
V Karty Projektu.....	6
VI Grupa Robocza ds. tworzenia LSR.....	7
VII Proces konsultacji.....	8
VIII Konsultacje eksperckie.....	8

I Wstęp

LSR jako dokument strategiczny o długofalowym wykorzystaniu i dużym znaczeniu dla rozwoju obszaru Lokalnej Grupy Działania jest dokumentem o charakterze partycypacyjnym. W jego tworzenie zaangażowani byli przedstawiciele różnych społeczności i sektorów z obszaru LGD, w tym w szczególności grupy istotne z punktu widzenia realizacji LSR (opisane w Roz. IV LSR), a wypracowane założenia i cele pozwoliły na wykorzystanie oddolnego potencjału, z uwzględnieniem lokalnych potrzeb. Stosowane były różne metody i kanały dystrybucji m.in. materiałów (wersje on-line, ale także materiały drukowane), żeby dotrzeć do różnych grup interesariuszy, także tych wykluczonych cyfrowo. Na każdym etapie prac nad budową LSR zachowano zasadę równości szans kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Każdy miał prawo wypowiedzieć się na temat projektowanej strategii.

Nad całym procesem przygotowania LSR czuwał zespół roboczy składający się z Pracowników Biura LGD oraz Członków Zarządu LGD. Zespół ten koordynował wszelkie działania związane z procesem przygotowania LSR, w szczególności planował i realizował zaplanowane działania związane z włączeniem społeczności lokalnej obszaru LGD w proces tworzenia LSR.

Proces tworzenia LSR został sfinansowany w ramach realizacji Umowy przyznania pomocy nr 00037-6934-UM0600037/22 na działanie Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER w ramach poddziałania Wsparcie przygotowawcze objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

II. Opis procesu tworzenia LSR z ukierunkowaniem na zagadnienia dotyczące głównych cech podejścia LEADER

Cały proces tworzenia LSR był ukierunkowany na zagadnienia dotyczące głównych cech podejścia LEADER. Podczas tworzenia LSR szczególnie dbano o zastosowanie w jej treści zagadnień dotyczących:

- ▶ **Innowacyjność**- jako jedna z cech podejścia LEADER była prezentowana w trakcie tworzenia LSR. Uzgodniono, że jest to cecha na tyle ważna, że należy kontynuować jej wdrażanie na obszarze LSR. Innowacyjność w kontekście LSR będzie mogła dotyczyć sfery produktowej, technologicznej lub procesowej. Zostały wypracowane kryteria, które pozwolą promować projekty zawierające innowacyjne rozwiązania, które dotyczą całej operacji, a nie tylko wybranych, pojedynczych elementów czy kosztów. Kryterium innowacyjności zostało zastosowane w ocenie operacji związanych z rozwojem przedsiębiorczości oraz operacji z zakresu działań inwestycyjnych, a także operacji grantowych.
- ▶ **Klimat i środowisko**- w przeprowadzonej na potrzeby tworzenia LSR diagnozie obszaru wyraźnie wskazano na potrzebę poprawy stanu środowiska naturalnego, zwłaszcza stanu powietrza. Mimo że jest to istotny problem LSR nie będzie się skupiało na jego rozwiązaniu w sposób bezpośredni, gdyż ograniczony budżet oraz zidentyfikowane inne problemy obszaru nie pozwoliłyby na realne zniwelowanie problemu smogu na obszarze LGD. Najistotniejszą przesłanką do rezygnacji z bezpośredniego zaangażowania się w to zagadnienie jest fakt, iż zadania takie znajdują się m.in. w Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Metropolii Krakowskiej, a także powszechnie dostępne dla mieszkańców obszaru są programy samorządowe, regionalne oraz rządowe. LSR zakłada za to wsparcie pośrednie tematyki zrównoważonego środowiska poprzez wprowadzenie do oceny operacji kryterium

punktowego związanego z zastosowaniem rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska, kontynuację pozyskiwania środków na działania edukacyjne dla dzieci i młodzieży, które od wielu lat Stowarzyszenie realizuje w formie zajęć w szkołach na terenie LGD.

- ▶ **Cyfryzacja-** w procesie tworzenia LSR stosowane były różne metody i kanały dystrybucji m.in. materiałów (wersje on-line, ale także materiały drukowane), żeby dotrzeć do różnych grup interesariuszy, także tych wykluczonych cyfrowo. Jednak co raz lepsza sieć internetowa na obszarze LGD, oraz stopniowe przechodzenie z typowych materiałów drukowanych na rzecz materiałów elektronicznych spowodowały, że np. proces konsultacji LSR opierał się głównie o materiały elektroniczne dostępne na stronie LGD, przy jednoczesnym dostępie do form drukowanych w biurze LGD. Część spotkań Grupy Roboczej odbywała się on-line, dużą rolę w komunikacji odgrywał Facebook LGD oraz gminne strony internetowe.
- ▶ **Zawijazywanie partnerstw w celu wspólnej realizacji projektów-** w trakcie tworzenia LSR duży nacisk kładziono na to, aby założenia LSR promowały działania animujące współpracę pomiędzy różnymi interesariuszami i przyczyniające się do tworzenia lokalnego partnerstwa na rzecz rozwoju obszaru. LSR zawiera przedsięwzięcie P.3.4.1 Wsparcie krajowych operacji partnerskich a także wypracowane kryteria pozwalające będą na promowanie idei partnerstwa z innymi podmiotami. Kwestia partnerskiego podejścia zawarta jest w Lokalnych kryteriach wyboru dot. operacji inwestycyjnych (kryterium Zakres operacji ma charakter zintegrowany oraz przyczyni się do zwiększenia integracji społecznej i wzmocnienia więzi z miejscem zamieszkania”), własnych i operacji realizowanych w partnerstwie (kryterium „Projekt zakłada realizację operacji w ramach współpracy pomiędzy co najmniej dwoma podmiotami”) oraz operacji grantowych (kryterium „Operacja zakłada realizację projektu w partnerstwie z innymi podmiotami z terenu LGD”).
- ▶ **Zmiany demograficzne obszaru-** w ramach diagnozy zasobów oraz potrzeb obszaru pojawiły się potrzeby związane z integracją mieszkańców, w kontekście masowego osiedlania się nowych (napływowych) mieszkańców. Zwiększają się potrzeby społeczne przy jednoczesnym „rozluźnianiu się” więzów społecznych. Diagnoza obszaru pokazała, że wsparcia wymagają osoby z grup, które mają utrudniony dostęp do realnego udziału w życiu społecznym obszaru LSR (w tym do rynku pracy). W toku prac nad treścią LSR powstały przedsięwzięcia pozwalające na niwelowanie problemów związanych ze zmianami demograficznymi. M.in. wsparcie otrzymająienne placówki wsparcia dzieci i młodzieży, rozbudowane lub zmodernizowane zostaną obiekty kulturalne świadczące usługi edukacyjne oraz czasu wolnego dla dzieci i seniorów, wsparci też zostaną przedsiębiorcy, którzy chcą świadczyć usługi ułatwiające funkcjonowanie osób starszych, niepełnosprawnych. W kryteriach oceny pojawią się zapisy promujące projekty z ofertą dla osób ze zdiagnozowanych grup defaworyzowanych. Duży nacisk położono także na integrację społeczności lokalnej, zachowanie lokalnego dziedzictwa i tożsamości, aby mimo systematycznych zmian demograficznych nie uległy zatraceniu.

III Spotkania konsultacyjne

Spotkania informacyjno-konsultacyjne, których m.in. dotyczy niniejszy raport, przeprowadzone zostały aby zapewnić wszystkim zainteresowanym współuczestnictwo w tworzeniu Strategii. Udział w spotkaniach był bezpłatny. Spotkania te odbyły się dwukrotnie w 5-ciu gminach w dogodnym dla uczestników czasie. Spotkania zgrupowały mieszkańców którzy zdecydowali się włączyć w działania na rzecz poprawy życia na obszarze Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie Korona Północnego Krakowa.

Pierwsze spotkanie miało charakter czysto informacyjny, a zgromadzeni otrzymali informacje o tym, że

planowana jest nowa Strategia dla obszaru LGD i że jako mieszkańcy i jednocześnie przedstawiciele wielu sektorów i grup interesu mogą zaangażować się w sposób aktywny w proces jej tworzenia. Na spotkaniu omówiona została analiza SWOT (czym jest i jak się ją przeprowadza), zebrani poproszeni zostali o przemyślenie jakie są mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia dla obszaru na którym żyją.

W trakcie spotkania zostały również rozdane formularze Kart Projektu, w których mieszkańcy i różne podmioty działające na obszarze LGD mogli przedstawić pomysły projektów, które w przyszłości byliby gotowi zrealizować uzyskując wsparcie finansowe z funduszy unijnych za pośrednictwem oraz przy pomocy LGD.

Wraz z omówieniem roli Kart Projektu w procesie tworzenia LSR omówione zostały również charakterystyczne dla podejścia LEADER zagadnienia (innowacyjność, klimat i środowisko, cyfryzacja, zmiany demograficzne), które powinny znaleźć swoje odzwierciedlenie w składanych na Kartach realnych pomysłach na projekty do zrealizowania w ramach LSR. Karty te posłużyły do zebrania wiedzy o realnych potrzebach, ale i możliwościach lokalnych podmiotów, a ich analiza przyczyniła się także do wyznaczenia celów LSR.

Na kolejnej turze spotkań konsultacyjnych (także w każdej z gmin), zostały przeprowadzone zbiorcze analizy SWOT dla każdej z gmin, a z kolei na ich podstawie została opracowana zbiorcza Analiza SWOT dla całego obszaru LGD.

Treść zbiorczej Analizy SWOT znajduje się w Raporcie ze spotkań, który jest załącznikiem do Wniosku o płatność II transzy (B.1.).

Na spotkaniach uczestnicy otrzymywali także Ankiety pozwalające zebrać informację na temat zasobów lokalnych z obszarów: kultury, turystyki, usług dla ludności, infrastruktury technicznej, dziedzictwa kulinarnego. Ankieta była dostępna także w formie papierowej w Biurze LGD oraz w Urzędach Gmin objętych LSR oraz w formie elektronicznej na internetowej stronie LGD oraz stronach gminnych. Ankiety te można było złożyć w wersji papierowej w Biurze LGD, na Dziennikach Podawczych Urzędów Gmin lub przesłać na skrzynkę e-mailową LGD.

Miejsca i terminy spotkań były następujące:

Lp.	Gmina	Miejsce spotkania	Data i godzina
1.	Igołomia-Wawrzeńczyce	Wawrzeńczyce/ Centrum Kultury i Promocji w Igołomi-Wawrzeńczycach, Wawrzeńczyce 160, 32 – 125 Wawrzeńczyce	04.07.2022 godz. 14:00-16:00
2.	Igołomia-Wawrzeńczyce	Wawrzeńczyce/ Centrum Kultury i Promocji w Igołomi-Wawrzeńczycach, Wawrzeńczyce 160, 32 – 125 Wawrzeńczyce	25.07.2022 godz. 16:00-18:00
3.	Kocmyrzów-Luborzyca	Luborzyca/ Urząd Gminy Kocmyrzów- Luborzyca ul. Jagiellońska 7, 32-010 Luborzyca	05.07.2022 godz. 15:00-17:00
4.	Kocmyrzów-Luborzyca	Luborzyca/ Urząd Gminy Kocmyrzów- Luborzyca ul. Jagiellońska 7, 32-010 Luborzyca	26.07.2022 godz. 15:00-17:00

5.	Michałowice	Michałowice/ Urząd Gminy Michałowice, Plac Józefa Piłsudskiego 1, 32-091 Michałowice	07.07.2022 godz. 13:00-15:00
6.	Michałowice	Michałowice/ Urząd Gminy Michałowice, Plac Józefa Piłsudskiego 1, 32-091 Michałowice	27.07.2022 godz. 17:30-19:30
7.	Wielka Wieś	Szyce/ Świetlica Wiejska, Plac Wspólnoty 2, 32-085 Szyce	07.07.2022 godz. 17:00-19:00
8.	Wielka Wieś	Szyce/ Świetlica Wiejska, Plac Wspólnoty 2, 32-085 Szyce	28.07.2022 godz. 17:00-19:00
9.	Zielonki	Zielonki Centrum Integracji Społecznej, Galicyjska 17A, 32- 087 Zielonki	08.07.2022 godz. 15:00-17:00
10.	Zielonki	Zielonki Centrum Integracji Społecznej, Galicyjska 17A, 32- 087 Zielonki	29.07.2022 godz. 17:00-19:00

Wszystkie spotkania informacyjno-konsultacyjne prowadzone były przez **Dyrektor Biura LGD Monikę Kwaczała**. Stowarzyszenie reprezentowała Wiceprezes **Barbara Kawa** oraz gminni **Koordynatorzy LGD** oraz **przedstawiciele Gminy**, który służyli uczestnikom zarówno wsparciem merytorycznym jak i organizacyjnym.

Udział w nich wzięło ponad 70 osób.

IV Badania ankietowe

Badanie ankietowe które przeprowadzono na zakończenie każdego ze spotkań było pracą indywidualną i pisemną. Łącznie w trakcie wszystkich spotkań wypełniono 60 ankiet.

Ankieta składała się z części identyfikującej respondenta pod względem sektora oraz typu podmiotu którego jest członkiem lub który reprezentuje, dalsza część ankiety zawierała 2 pytania:

1. **Jakie elementy lokalnego potencjału można zidentyfikować w Waszej Wsi, Gminie?**
2. **Jakie zmiany powinny nastąpić w najbliższych 7 latach w Waszej Wsi, w Waszej Gminie (uwzględniając w szczególności możliwości jakie daje wdrażanie LSR)?**

Treść i zakres ankiety był przygotowany przez Stowarzyszenie.

Analiza wyników badania ankietowego znajduje się w raporcie ze spotkań, który jest załącznikiem do Wniosku o płatność II transzy.

V Karty Projektu

Karty projektu rozdawano na każdym ze spotkań i była to, podobnie jak ankieta praca indywidualna i

pisemna. Łącznie zebrano 19 Kart projektu.

Karta projektu składała się z 2 części :

Pierwsza część dotyczyła stricte opisu projektu, a osoba wypełniająca miała podać m.in. **dane na temat zakresu, sposobu i miejsca realizacji projektu, jaki ma być docelowy efekt do osiągnięcia w ramach projektu, kto ma być głównym realizatorem i z kim ewentualnie można podjąć współpracę; jakie będą korzyści dla regionu; należało także wskazać szacunkowe koszty realizacji oraz czas trwania projektu.**

W drugiej części wypełniający określali, czy zgłaszana przez nich inicjatywa będzie miała wpływ na

- a. **ochronę środowiska;**
- b. **przeciwdziałanie zmianom klimatu,**
- c. **zmiany demograficzne zwłaszcza starzenie się społeczeństwa oraz wyludnianie miejscowości, Waszej gminy;**
- d. **zawijazywanie trwałych partnerstw między różnymi podmiotami z obszaru;**

i czy będzie wykorzystywała

- a. **innowacje (produkty, technologie, metody organizacji i marketingu);**
- b. **technologie cyfrowe.**

Analiza wyników z Kart Projektu znajduje się Raporcie ze spotkań, który jest załącznikiem do Wniosku o płatność II transzy.

VI Grupa Robocza ds. tworzenia LSR

W lipcu 2022 r. na stronie internetowej LGD pojawiło się ogłoszenie zapraszające zainteresowane osoby z sektora publicznego oraz społeczno- gospodarczego do zgłaszania się do tzw. Grupy Roboczej (GR). Grupę, która liczyła łącznie 18 osób utworzono w połowie sierpnia. W skład GR weszły osoby reprezentujące wszystkie gminy objęte LSR oraz sołtysi (sektor publiczny), osoby z sektora społecznego (członkowie organizacji pozarządowych w tym Kół Gospodyń Wiejskich, OSP , Orkiestr dętych itp.), mieszkańcy oraz osoby z sektora gospodarczego (przedsiębiorcy, rolnicy). Były wśród nich osoby reprezentujące grupy istotne z punktu widzenia realizacji LSR w tym w szczególności: potencjalni i obecni przedsiębiorcy, rolnicy, seniorzy, osoby w wieku 50+, a także przedstawiciele instytucji działających na rzecz dzieci i młodzieży.

W dniu 16 września 2022 r. odbyło się pierwsze robocze spotkanie grupy. Przeważająca liczba osób wybranych do GR posiadała doświadczenie w zakresie realizacji projektów, wdrażania dotychczasowej LSR lub była członkami Rady czy Zarządu LGD. GR zaangażowała się w opracowanie i konsultowanie poszczególnych rozdziałów LSR, w tym w szczególności: Analizy SWOT , Analizy potrzeb i potencjału LSR (Roz. IV), celów, przedsięwzięć i wskaźników realizacji LSR (Roz. VI) oraz Sposobu wyboru i oceny przyszłych projektów (Roz. VII).

Spotkania warsztatowo-konsultacyjne dla Grupy Roboczej – w procesie tworzenia LSR odbyło się 7 warsztatowych spotkań GR, a mianowicie:

- a) w trakcie pierwszego spotkania (Michałowice, 16 września 2022r.) członkowie GR zostali zapoznani z założeniami podejścia LEADER w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej, a także roli, jaką ma pełnić Grupa Robocza. Wytyczone zostały cele jej działania, metodyka

pracy oraz ustalony został harmonogram prac nad LSR. Następnie zaprezentowany został Raport przygotowany po spotkaniach konsultacyjnych prowadzonych w gminach, w którym stworzona została wstępna Analiza SWOT dla całego obszaru LGD. Na spotkaniu tym opracowano końcową analizę SWOT dla całego obszaru LGD oraz wypracowano wnioski, które posłużą do opracowania Analizy potrzeb i potencjału LSR.

b) drugie spotkanie (Zagórzycy, 10 listopada 2022r.) dotyczyło konsultacji Analizy potrzeb i potencjału LSR, której zarys powstał w oparciu o analizę SWOT, dostępne dane statystyczne oraz zapisy lokalnych strategii gmin z obszaru LGD. W trakcie tego spotkania, w oparciu o metodologię logiki interwencji oraz drzewa problemów i celów, opracowano propozycję celów oraz przedsięwzięć dla LSR (Roz. VI), a także wyznaczono grupy docelowe szczególnie istotne z punktu widzenia realizacji LSR (Roz. IV);

c) trzecie spotkanie (on-line, 28 listopada 2022r.) dotyczyło opracowania realnego Planu działania (Roz. VIII) oraz Planu finansowego (Roz. IX);

d) czwarte spotkanie (on-line, 12 grudnia 2022r.) w jego trakcie po raz kolejny przeprowadzono analizę opracowanych wcześniej treści LSR.

e) piąte spotkanie (Michałowice 10.02.2023r.) omówiono na nim sposoby wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru (Roz.VII), a także opracowano zasady Monitoringu i Ewaluacji (Roz.X).

f) szóste spotkanie odbyło (Zagórzycy 11.04.2023r.) dotyczyło kolejnej weryfikacji zapisów LSR, w szczególności Planu działania i Planu finansowego. Wielokrotne weryfikowanie zapisów było konieczne ze względu na systematyczne pojawianie się odpowiedzi MRiRW, na wiele niejasnych kwestii i zapisów dotyczących PS WPR.

Dokumentacja ze spotkań Grupy Roboczej znajduje się na stronie

<http://www.koronakrakowa.pl/dotacje-prow-2014-2021/aktualnosci>

VII Proces konsultacji

Proces tworzenia Strategii podlegał okresowym konsultacjom społecznym, które prowadzone były za pośrednictwem strony internetowej LGD <http://www.koronakrakowa.pl/dotacje-prow-2014-2021/konsultacje>

Konsultacje poszczególnych treści trwały po 14 dni. Uwagi można było składać w formie pisemnej (bezpośrednio w biurze LGD lub za pośrednictwem poczty e-mail na adres info@koronakrakowa.pl). Zebrane w trakcie konsultacji informacje były przedmiotem dyskusji w ramach Grupy Roboczej ds. tworzenia LSR i posłużyły opracowaniu dokumentu o treści adekwatnej do potrzeb i oczekiwań mieszkańców obszaru.

VIII Konsultacje eksperckie

Poszczególne etapy prac nad LSR konsultował ekspert zewnętrzny, który wspierał proces pracy nad LSR od strony merytorycznej oraz prowadził część spotkań Grupy Roboczej od strony praktycznej. Ekspert dbał, aby w trakcie tworzenia strategii stosować logikę interwencji, w procesie

kształtowania celów i przedsięwzięć wykorzystywać drzewo problemów i celów i by wypracowane wskaźniki były zgodne z zasadą SMART.